



Občina Šmartno pri Litiji

Župan

Štev.: 621-1/2022

Dne: 19.1.2022

OBČINSKEMU SVETU OBČINE
ŠMARTNO PRI LITIJU

ZADEVA: Soglasje k vpisu Muzeja na gradu Bogenšperk v razvid muzejev

Predlagatelj: Rajko Meserko - župan Občine Šmartno pri Litiji

Poročevalec: Peter Avbelj

Pravna osnova: Zakon o varstvu kulturne dediščine-ZVKD-1 (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 ORZVKD39, 90/12 in 111/13) ter 14. člen Statuta Občine Šmartno pri Litiji (Uradni list RS, št. 70/18)

Namen: Obravnava in sprejem sklepa o soglasju k vpisu Muzeja na gradu Bogenšperk v razvid muzejev

Predhodna obravnava: Odbor za družbene dejavnosti,

Občinskemu svetu Občine Šmartno pri Litiji predlagam po opravljeni razpravi v sprejem naslednji sklep:

SKLEP 1: Občinski svet Občine Šmartno pri Litiji podaja soglasje k vpisu Muzeja na gradu Bogenšperk v razvid muzejev.

Pripravila
mag. Karmen Sadar

Priloga:

- obrazložitev
- predlog besedila Sklepa



Župan občine Šmartno pri Litiji

Rajko Meserko

Obrazložitev

Javni zavod Bogenšperk, kot upravljalec gradu Bogenšperk z veljavnim strateškim načrtom ustanove za obdobje 2021 – 2025, kot prioriteto nalogo na področju muzejske dejavnosti predvideva pridobitev potrebne dokumentacije o izpolnjevanju strokovnih, kadrovskih, finančnih in tehničnih zahtev za hranjenje dediščine in njenega varstva ter vpis zavoda (gradu Bogenšperk) v razvid muzejev. Z vpisom v razvid muzejev bo Javni zavod Bogenšperk s stalnimi muzejskimi zbirkami na gradu Bogenšperk stopil na lastno muzejsko pot, deloval po strokovnih muzeoloških standardih, njegove inventarizirane zbirke pa bodo pridobile status nacionalnega bogastva. Z vključitvijo v krovne muzejske organizacije ICOM Slovenija, Skupnost muzejev Slovenije in Slovensko muzejsko društvo, strokovno razvijal, krepil sodelovanje s sorodnimi ustanovami ter kvalitetno opravljal poslanstvo varovanja in predstavljanja dediščine gradu Bogenšperk in Občine Šmartno pri Litiji.

Analiza stanja

Dosedanje osnovno poslanstvo muzeja na gradu Bogenšperk je bilo, od leta 1972, dalje v ohranjanju in promociji dediščine Janeza Vajkarda Valvasorja ter zgodovini gradu. Na osnovi tega lahko govorimo o širšem, delno celo nacionalnem pomenu muzeja na gradu, ki ga zaznamujejo razstave, posvečene zgodovini gradu in okoliških krajev, v največji meri pa življenju in delu Janeza Vajkarda Valvasorja. V ta namen se je postopno oblikovala tudi ponudba strokovnih, klasičnih in animiranih ogledov muzejskih razstav.

Zavod že dolga leta sodeluje z nacionalnimi muzejskimi institucijami, zlasti z Narodnim muzejem Slovenije in Tehniškim muzejem Slovenije. Do novembra 2017 je gostil tudi tri razstave Slovenskega etnografskega muzeja, ki pa jih je omenjena ustanova umaknila iz gradu. V letu 2019 se je začelo tesnejše povezovanje z drugimi sorodnimi institucijami iz Dolenjske in Gorenjske regije. Obstoječi koncept muzeja na gradu Bogenšperk pa ni več ustrezal najnovejšim muzejskim standardom, pri razstavnih postavitvi je bilo mogoče opaziti pomanjkanje rdeče niti oziroma načrta za celovito podobo muzeja. Nekatere razstave so stare že več desetletij in so ne le vizualno zastarele, ampak zaradi enojezičnosti nedostopne tujim obiskovalcem, ki predstavljajo pomemben delež gostov, zlasti v poletnih mesecih. Interesa pri dosedanjih partnerjih ni bilo ali pa so ga pogojevali z dolgotrajno (večletno) proceduro.

S preobrazbo zavoda v obdobju 2018 – 2021, ki je prinesla izpolnjevanje kadrovskih pogojev in s postavitvijo Valvasoriane tudi prvo samostojno muzejsko postavitev v več kot dvajsetletnem delovanju zavoda, lahko dejansko zagotavljamo promocijo premične kulturne dediščine, njeno raziskovanje in vključevanje v slovensko narodno zavest. Pri nadaljnjem načrtovanju smo sledili sodobnim trendom in izkušnjam, pridobljenim v zadnjih letih. Na podlagi slednjih smo ugotavljali, kaj si obiskovalci želijo videti in doživeti. Eden prvih korakov za približanje muzeja širši javnosti je bila sprememba odpiralnega časa. Bogenšperk je od marca 2019 z izjemo nekaterih praznikov odprt skozi celo leto. Smotrnost tega ukrepa se je že pokazala z rastjo števila obiskovalcev v preteklih letih. Drugi korak je bila profesionalizacija vodniške službe, kar omogoča višji strokovni nivo vodenja po razstavah.

Temeljito prenovi muzejskih vsebin želimo doseči z visoko kvalificiranim lastnim kadrom; postati želimo standardna destinacija za šolske ekskurzije, saj se razstavne vsebine pokrivajo z učnim načrtom, in priljubljena izletniška točka za domače in tuje goste. Vodilo našega dela na tem področju bo tudi v prihodnjem obdobju: strokovnost, objektivnost, odprtost družbi, odgovornost.

Z novo vizijo želimo, da Muzej na gradu Bogenšperk mora ostati vodilna institucija v Sloveniji pri promociji dediščine Janeza Vajkarda Valvasorja, postati pa želi tudi mesto osrednjih razstav o zgodovini dežele Kranjske ter čarovništva in vraževerja na Slovenskem. Cilje, ki se bodo kazali tudi v bistveno večjem obisku in s tem še boljšo prepoznavnostjo gradu, lahko dosežemo samo v okviru lastne muzejske

ustanove. Samo z večjim obiskom bo namreč mogoče uspešno popularizirati muzejske razstave in pridobiti finančna sredstva za nadaljevanje stalne vsebinske prenovе muzeja. Kot izhaja iz veljavne strategije zavoda do leta 2025 sta cilja da bo:

- muzej na gradu Bogenšperk vpisan v razvid muzejev Slovenije, Javni zavod Bogenšperk bo uradno postal muzejska ustanova;
- s stalnim vsebinskim dopolnjevanjem zbirk in novimi dopolnilni programi (pedagoška dejavnost) muzej konkurenčen primerljivim ustanovam;

Eden izmed kriterijev, ki jih predvideva zakonodaja je, da muzej izpolnjuje sledeče zahteve za vpis v razvid muzejev:

- zagotavlja dostopnost javnosti do zbirk;
- ima izdelan načrt fizičnega in tehničnega varovanja ter škodnega zavarovanja muzejskih zbirk;
- izpolnjuje druge minimalne strokovne, prostorske in tehnične zahteve, določene s predpisom iz 52. člena citiranega zakona, ki ureja pogoje hranjenja nacionalnega bogastva.

Gre za pogoje, ki jih Muzej na gradu Bogenšperk v celoti izpolnjuje. Ker nadalje dodatne finančne posledice za ustanovitelja ne bodo nastale (financiranje je urejeno v sklopu sedanjega zagotavljanja proračunskih sredstev za delovanje zavoda), predlagamo Občinskemu svetu Občine Šmartno pri Litiji, da potrdi predlagani sklep.

Pripravil: Peter Avbelj, l. r.



Občina Šmartno pri Litiji

Župan

Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine-ZVKD-1 (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 ORZVKD39, 90/12 in 111/13), 14. člena Statuta Občine Šmartno pri Litiji (Uradni list RS, št. 70/18) in vloge Javnega zavoda Bogenšperk z dne, 6.1.2022, je Občinski svet Občine Šmartno pri Litiji na svoji _____ redni seji, dne _____ sprejel

S K L E P

o soglasju k vpisu Muzeja na gradu Bogenšperk v razvid muzejev

I. člen

Občina Šmartno pri Litiji kot uresničevalka javne koristi in celostnega ohranjanja dediščine, zbrane v Muzeju na gradu Bogenšperk in kot financer delovanja muzeja soglaša, da se Muzej gradu Bogenšperk vpiše v razvid muzejev.

II. člen

Ta sklep prične veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 621-1/2022
Šmartno pri Litiji,

Župan:
Rajko Meserko l.r.